Europos Parlamento Pirmininkės Robertos Metsolos kalba, perskaityta per neeilinį 2022 m. gegužės 30 ir 31 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimą Briuselyje

Gerbiamieji kolegos,

Tai, ką iki šiol pasiekėme, jau neturi precedentų – išsaugojome vienybę ir vieningai reagavome taip, kad nustebinome net didžiausius cinikus.

Iki šiol mus palaiko viešoji nuomonė. Mūsų žmonės atvėrė savo namus ir širdis šešiems milijonams ukrainiečių. Jie taip pat iš esmės pripažino, kad už šį karą teks mokėti, ir pareikalavo tvirto atsako.

Dabar man rūpestį kelia tai, kas nutiks, kai ši padėtis neišvengiamai pasikeis, kai dėl šio karo vadinamojo „CNN poveikio“ kartu su Rusijos dezinformacija ir klaidinga informacija visi patirsime didesnį spaudimą arba kai išliks aukštos kainos.

Turime išlikti tvirti ir pradėti planuoti savo ilgalaikius veiksmus regione, neapsiribodami šiuo metu reikalinga skubia pagalba Ukrainai. Europa turi pirmauti ir išlikti lydere.

Puikiai žinote Parlamento poziciją dėl Ukrainos paraiškos dėl narystės ES. Šalies kandidatės statusas suteiks Ukrainai vilties. Jis suteiks Ukrainai galimybę dalyvauti įvairiose programose, taip pat erdvės bei laiko reformoms vykdyti. Tai nėra vienos nakties sprendimas ir neturėtume tokio sudaryti įspūdžio.Šalies kandidatės statusas yra reali perspektyva, galinti pakeisti šalis. Tai matėme daugelio sėdinčių prie šio stalo atveju. Tai matėme Albanijoje ir Šiaurės Makedonijoje (beje, šioms šalims privalome pateikti realius atsakymus).

Dabar Ukrainai reikia vilties ir perspektyvos. Priešingu atveju priversime Kyjivą ieškoti kitų išeičių.

Šiuo istoriniu momentu Europos Sąjunga turi tapti tikra pasauline demokratijos varomąja jėga, garbingai atstovaujančia liberalioms demokratinėms valstybėms pasaulyje, kuris tampa vis sudėtingesnis ir pavojingesnis.

Niekas nežada, kad tai bus lengva ar paprasta, tačiau to verta siekti.

Kalbant apie sankcijas, Komisija iki šiol buvo pagrįstai ryžtinga, bet turime žengti toliau. Iš tiesų tikiuosi, kad šiandien bus pasiektas susitarimas. Negalime sau leisti, kad jo nebūtų. Turime toliau siekti tikslo atsiriboti nuo Rusijos energijos. Neturėtume išsigąsti ir atsitraukti, tačiau turime ribotas lankstumo galimybes. Kitaip prarastume savo piliečių pasitikėjimą ir atrodytume silpni Rusijos, kuri, kaip žinome, niekina silpnumą, akivaizdoje.

Bendrininkai A. Lukašenka ir V. Putinas yra dvi to paties medalio pusės. Sankcijos Rusijai turi būti taikomos kartu su sankcijomis Baltarusijai. Šios politikos neturėtume keisti. Tie, kurie viską paaukojo demokratinei Baltarusijai ir siekia mūsų paramos, vėl laukia mūsų veiksmų.

Itin didelį nerimą kelia Rusijos invazijos spaudimas pasaulinėms maisto tiekimo grandinėms. Jis turi poveikio ne tik Europai. Nėra neįmanoma, kad pasaulis patirs tikrą badą. Jei ukrainiečiams nebus leista dirbti savo laukuose, galime numatyti, kad pasaulyje daugelį metų trūks maisto.

Rusija tai žino ir šantažuoja pasaulį, pripildydama savo grūdų saugyklas pavogtais iš Ukrainos kviečiais ir kitais javais. Turime skubiai rasti būdų, kaip iš Ukrainos perkelti grūdus ten, kur jų labiausiai reikia pasaulyje. Turime plėsti „solidarumo koridorius“, apie kuriuos paskelbė Europos Komisija, ir išnagrinėti kitas galimybes perkelti grūdus.

Karas Ukrainoje pagreitino ir taip neišvengiamus procesus. Turime sugebėti užtikrinti savo energetinę nepriklausomybę. Komunikatas „RePowerEU“ yra svarbus ir padės greitai sumažinti Sąjungos priklausomybę nuo dujų, naftos ir anglies importo iš Rusijos bei paspartins perėjimą prie žaliosios ekonomikos.

Mano nuomone, bendras energetinio savarankiškumo tikslas yra svarbiausias prioritetas.

Geriausias būdas atsikratyti žalingos priklausomybės nuo nepatikimų partnerių – įgyvendinti Žaliojo kurso tikslus.

Kalbant apie dujų ir elektros energijos rinkas, turėtume skubiai veikti abiejuose sektoriuose siekdami bendro tikslo apsaugoti Europos namų ūkius nuo didelių kainų svyravimų. Turėtume kurti bendrus mechanizmus ir pirkimo platformas dujų sektoriuje ir optimizuoti savo elektros energijos rinką, kad būtų išvengta kainų svyravimo ateityje. Greitai užbaigtos derybos dėl dujų laikymo reikalavimo rodo, kad galime pasiekti rezultatų, tačiau tuo nedera apsiriboti.

Mūsų investicijos į energetiką ir žaliąją pertvarką turi būti vertinamos kaip ir saugumo, ir aplinkosaugos klausimas, todėl toks svarbus Pasirengimo įgyvendinti 55 procentų tikslą priemonių rinkinys.

Mūsų saugumas ir gynyba skubiai tampa egzistenciniu klausimu. Turime turėti priemonių, kad apsigintume, ir tai galime padaryti tik kartu. Svarbiausia yra tai, kad turime dirbti bendradarbiavimo, sąveikumo ir veiksmingesnio išteklių telkimo srityse.

Turime reaguoti ir galime tai padaryti taip, kad papildytume NATO, o ne su ja konkuruotume.

Tai turės poveikį biudžetui. Reikės didinti savo gynybos biudžetus ir turime įvertinti, kaip geriau perskirstyti bendras lėšas mūsų gynybos pajėgumams stiprinti.

Galiausiai, pora žodžių dėl ekonominio lankstumo. Atsižvelgiant į scenarijų po COVID-19 pandemijos, mūsų kaimynystėje vykstantį karą ir tebevykstančią mūsų energetikos pertvarką, gali būti naudinga artimiausioje ateityje leisti mūsų fiskalinėms taisyklėms iki 2023 m. pabaigos taikyti bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą. Kartu negalime leisti, kad pernelyg didelė skola apribotų ateities kartų galimybes. Šią pusiausvyrą ir atsakomybę turime vertinti rimtai.

Europai reikia mūsų lyderystės. Tai, kaip reaguosime ateinančiais mėnesiais, nulems mūsų bendrą ateitį. Europos Parlamentas yra pasirengęs konstruktyviai atlikti savo vaidmenį.

Ačiū.